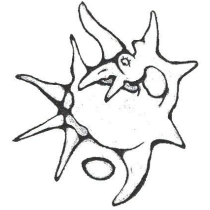

Jenaplanschool De Feniks - Gent

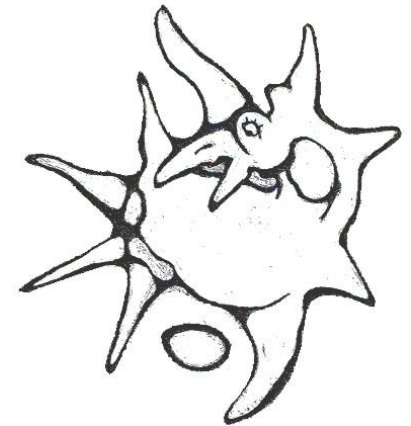
Wat is jenaplan ?

Wat is jenaplan ?

- Beetje geschiedenis
 - Basisprincipes (20)
 - Kenmerken JP
 - Heterogene stamgroepen
 - Schoolwoonkamer / gebruik ruimte
 - Basisactiviteiten (4)
 - Kwaliteitscriteria (6)
 - Ouders
-

GESCHIEDENIS

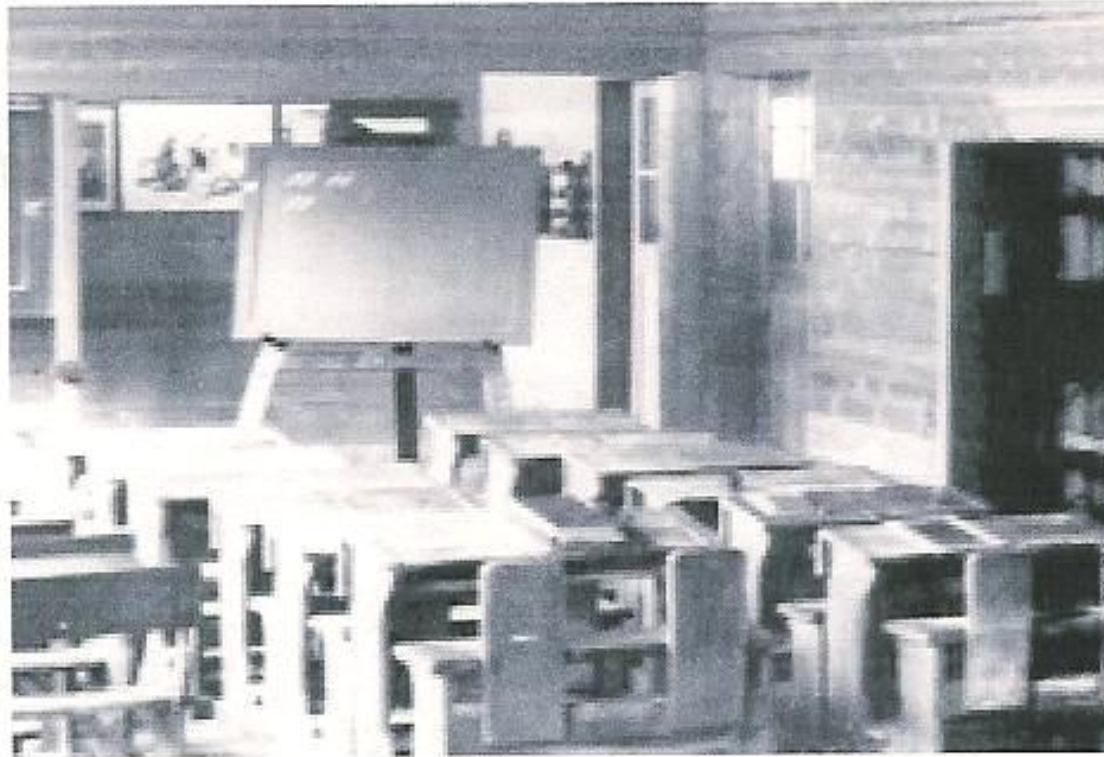

De geschiedenis van het onderwijs

Dorpsschool. Schilderij van Jan Steen, 1670

De geschiedenis van het onderwijs

Schoollokaal 1880. Waterlooschool A'dam

Onderwijsvernieuwers

- einde van de 19e eeuw
 - Europa
 - 'reformbeweging' in het onderwijs als reactie op de industrialisatie
-

De onderwijsvernieuwers

- Maria Montessori (Italië) montessorischool
- Rudolf Steiner (Oostenrijk) de vrije school
- Celestin Freinet (Frankrijk) freinetschool
- Helen Parkhurst (Amerika) daltonschool
- Peter Petersen (Duitsland)
jenaplanschool

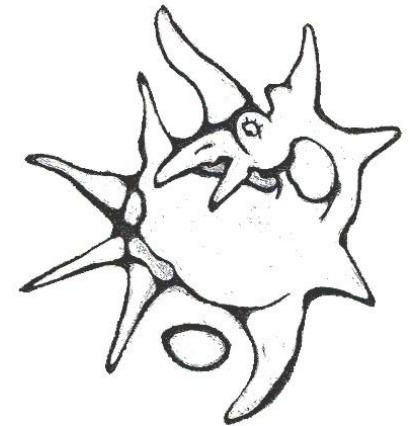
Peter Petersen (1884 – 1952)

- Duits onderwijsdeskundige, filosoof, psycholoog
 - Universiteit Jena (1924)
 - Ideeën over menszijn, samenleven, onderwijs en taak van de school : opvoeden, zelfstandig leren denken, respecteren van anderen (BP)
 - Bedenker van het vak wereldoriëntatie
-

Sfeerbeelden ...

BASISPRINCIPES

20 basisprincipes ...

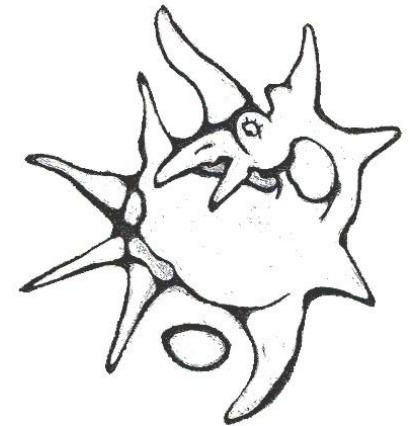
Bp 1 : Ieder mens is uniek ...

Bp 20 : Nooit eindigend proces ...

(zie feniksgids en bundeltje basisprincipes)

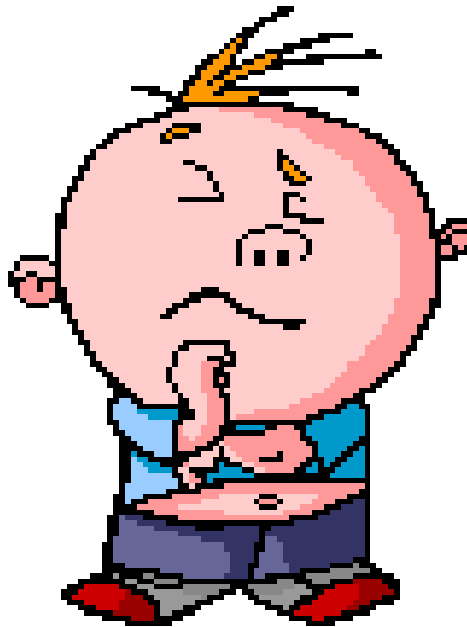

KENMERKEN

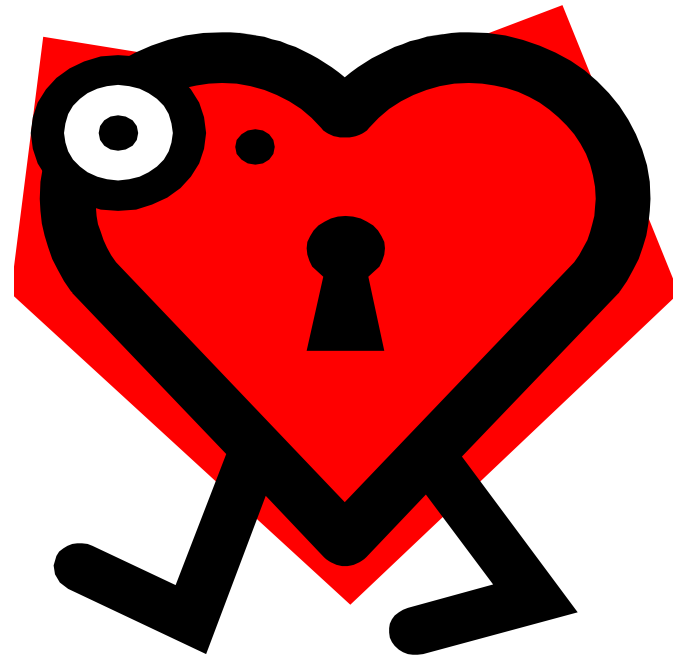
Kenmerk van Jenaplanonderwijs

Het **totale**
kind staat
centraal

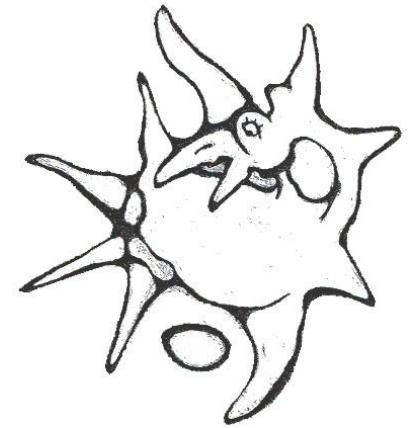

Kenmerk van Jenaplanonderwijs

Wereldoriëntatie
is het hart van
het onderwijs

HETEROGENE STAMGROEPEN

Heterogene stamgroepen

- Stamgroep is mini – samenleving
 - Stamgroep is een coöperatieve werk- en leefgemeenschap met eigen woon- en werkruimte
-

In een stamgroep

is het heel gewoon dat je iets
niet weet

is het heel gewoon dat je iets
wel weet

jenaplanners willen werken met
verschillen tussen kinderen

verschillen in:

LEEFTIJD

TALENT

ERVARING

PRESTATIE

verschillen verrijken de groep en
daarmee ook het individu

UITGAAN VAN VERSCHILLEN

stamgroep

verschillende rollen

de oudste, de middelste, de jongste

je bent nooit 8 jaar lang de

... ..

van de klas !

Heterogene stamgroepen (1/2)

- Kind langer deel van een groep, er wordt hopelijk een goede pedagogische sfeer vastgehouden, groeps sfeer constant
 - Groepsregels worden gemakkelijker en natuurlijker doorgegeven
 - Speel - en werkgroepen
-

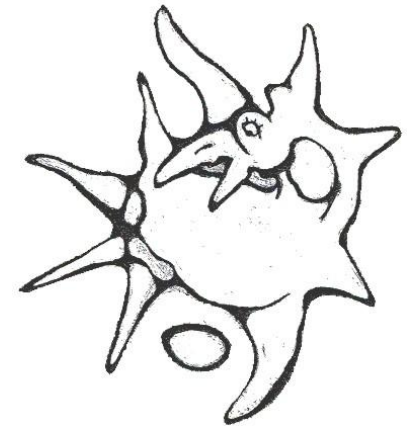
Heterogene stamgroepen (2/2)

- Kinderen met bepaalde vaardigheden kunnen stimulerend werken
 - Kinderen kunnen zelfstandiger, individueler werken
 - Kinderen kunnen / willen hulp verlenen of hulp vragen
 - Minder afhankelijk van onderwijsgevende
-

Heterogene stamgroepen in de Feniks

- Onderbouw (clusters - buurklassen)
 - K0K1
 - K2K3
 - Middenbouw
 - 1 + 2 + 3
 - Bovenbouw
 - 4 + 5 + 6
-

SCHOOLWOONKAMER

Schoolwoonkamer

- Ons “nest”
 - Samen met de kinderen beheerd
 - Zo huiselijk mogelijk ingericht
 - Gezelligheid en geborgenheid
 - Open deuren = welkom !!!
 - Naast het nest gebruiken we nog verschillende ruimtes en hoeken ...
-

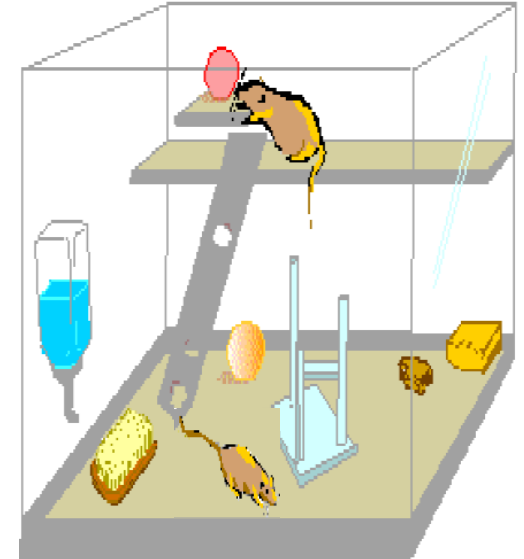
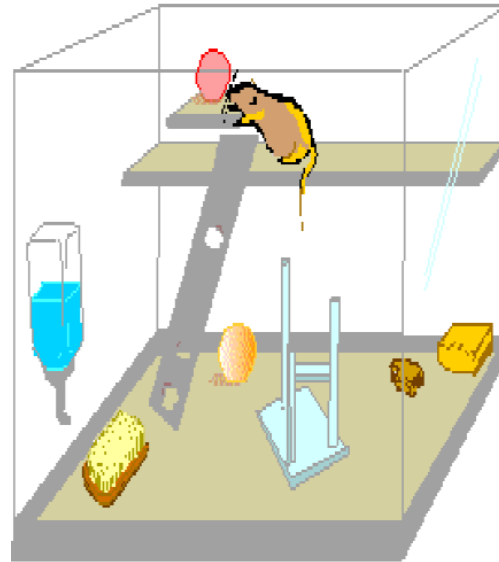
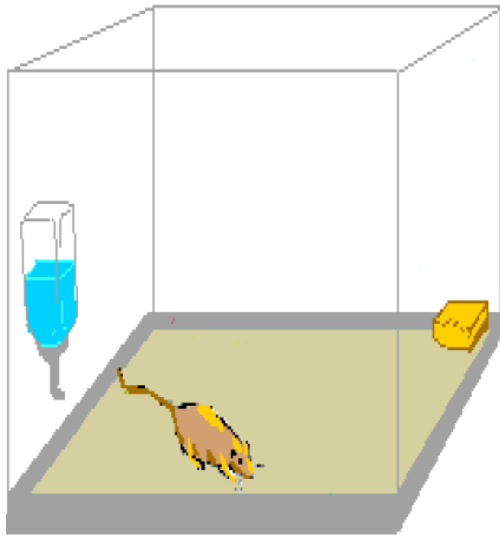
Schoolwoonkamer : “ons nest”

Gebruik van de ruimte

- Open deuren = minder hindernissen
 - Elk hoekje wordt benut
 - Je vindt ons overal ...
 - Zelfstandigheid, zelfredzaamheid, zelfverantwoordelijkheid
-

Rijke leeromgeving

Nerve cells in the cortex
(Stellates)

Nerve cells in the cortex
(Stellates)

Nerve cells in the cortex
(Stellates)

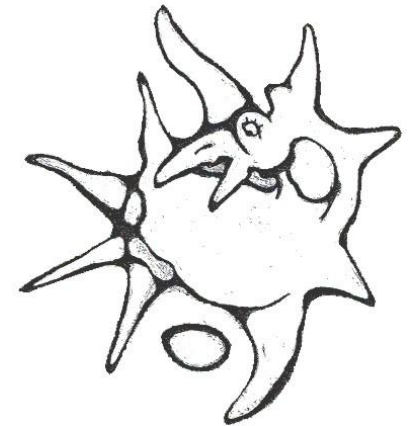
Gebruik van de ruimte

Structuur !!!

Afspraken rond gebruik van de ruimte !

- Kapstokregels
 - Pictogrammen
 - Controlesystemen zoals plasketting
-

BASISACTIVITEITEN

4 basisactiviteiten ...

- Gesprek
- Spel
- Werk
- Viering

Ritmisch weekplan

Inspanning en ontspanning

Gesprek (1/2)

- Omgangsvorm ...
 - Kring vs. frontale lesstijl ...
 - Is kring tijdverlies ???
 - Open kring, observatiekring, planningskring, boekenkring, evaluatiekring, actuakring, spelletjeskring, discussiekring, filosoferkring, instructie in kring ...
-

Gesprek (2/2)

- Gesprek is veel meer dan kring ...
 - Portfoliogesprek
 - Leergesprek
 - Tête-à-tête
 - ...
-

Gesprek

Spel

- *“Het leven is een schouwtoneel, elk speelt zijn rol en krijgt zijn deel”*
- Spelregels van de klas (om te leren leven)
- Kringspel, gezelschapsspel (spelregels, tegen verlies kunnen, geduld oefenen, ...)
- Rollenspel (met elkaar omgaan)
- Leerspel (bv. MI-werkvormen, coöperatieve werkvormen, verhalend ontwerp)
- ...

Spel

Werk

- Tafelgroepen
 - Instructiegroepen - niveaugroepen
 - Contractwerk
 - Zelfstandig werk
 - Individuele en groepsactiviteiten
 - Blokperiode of blokuur
 - ...
-

Werk : blokuur (1/2)

- Periode waar kinderen zelfstandig, zelfredzaam en zelfverantwoordelijk bezig zijn
 - Individueel en in groepjes
 - Grotere tijdsblokken, indien mogelijk twee lesuren
 - Inspannende en ontspannende activiteiten
 - Hoekenwerk
 - Producteisen (contract)
-

Werk : blokuur (1/2)

- *Blokperiode : met anderen leren werken aan zelfgekozen taken om teamvaardigheden op te doen, tijd te leren indelen, werk te leren plannen, zelfstandig basisvaardigheden in te oefenen, taakbewust te worden, zelfsturing te stimuleren, medeverantwoordelijkheid te leren dragen voor het werkklimaat in de groep*
-

Werk

luisteren 5%

lezen 10%

horen en zien 20%

voordoen 30%

discussie in groepen 50%

actief oefenen 75%

iemand anders iets leren 90%

Viering (1/2)

- Elke vrijdag om 13u45 in de fenikszaal !
Iedereen is welkom !
 - Afspraken ...
 - Versterkt ons gemeenschapsgevoel, verhoogt onze betrokkenheid, we tonen aan elkaar waar we afgelopen week mee bezig zijn geweest
 - *“Als er niets te tonen is moet je je ernstig afvragen of het onderwijs wel boeiend en veelzijdig is geweest ...”*
-

Viering (1/2)

- Laatste vrijdag van de maand : groot verjaardagsfeest !!!
 - Viering in de klas (verjaardagsfeestje, presentatie van een project, aandacht voor individuele successen, vieren is ook aandacht hebben voor de kleine dingen ...)
 - Traditie : grootouderfeest, nocturne, kinderfuif en ouderfuif, sint, kerst, carnaval, pasen ...
-

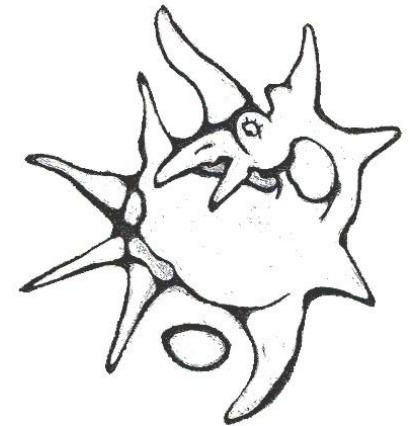
Viering

Viering

KWALITEITSCRITERIA

6 kwaliteitscriteria

- Ervaringsgericht
- Ontwikkelingsgericht
- Wereldoriënterend
- Coöperatief
- Kritisch
- Zinzoekend

Ervaringsgericht

Ervaringsgericht

Ervaringsgericht

Ontwikkelingsgericht

Ontwikkelingsgericht

Ontwikkelingsgericht : portfolio

Wat is een portfolio ?

- Verzamelmap
 - Kind bepaalt inhoud map
 - verzameling van werkstukken + neerslag gesprekjes met nestleider
 - Geeft een concreter beeld van het leren en de ontwikkeling van een kind
-

Portfolio inkijken ?

Portfolio

- Dagelijks inzage mogelijk (vaste plek in elk nest)
 - Twee keer per schooljaar portfoliogesprek = tussen kind – ouder(s) – nestleider
 - Dagelijks gesprekje
 - Uitvoeriger gesprek na afspraak
-

Wereldoriënterend

Wereldoriënterend

Wereldoriëntatie

7 ervaringsgebieden

- Communicatie
- Het jaar rond
- Maken en gebruiken
- Mijn leven
- Omgeving en landschap
- Samen leven
- Techniek

(Projectmatige benadering)

2 leerlijnen

- Ruimte
- Tijd

(Cursorische benadering)

Coöperatief

Coöperatief

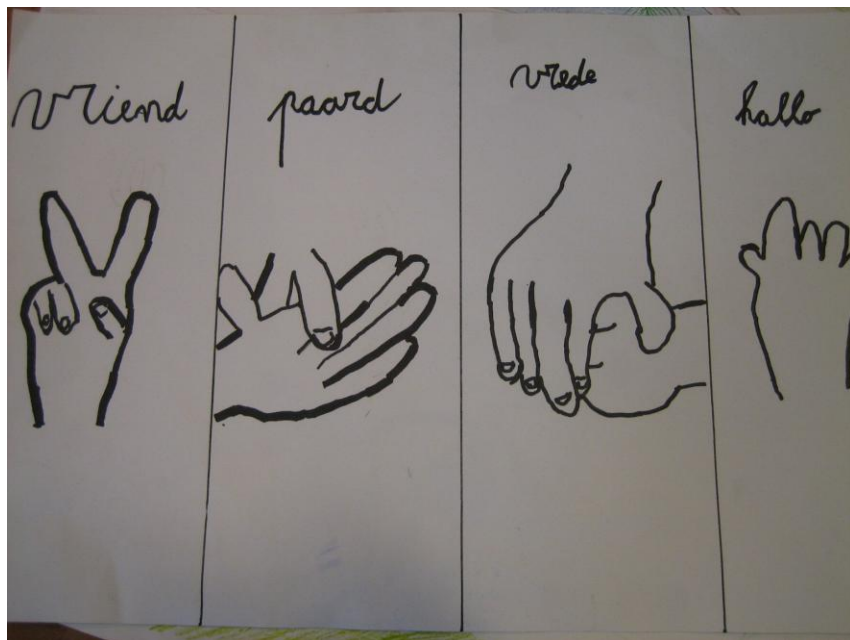
Kritisch

Kritisch

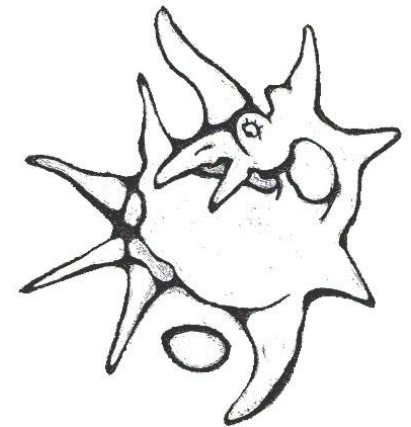
Zinzoekend

Zinzoekend

ouders

Ouders (1/2)

- Vullen de deskundigheid van de leerkrachten aan
 - Dragen bij tot de rijke leeromgeving die een jenaplanschool wil bieden
 - Zijn altijd welkom !
-

Ouders (2/2)

- Ouderhulp is vrijblijvend ! Niet iedereen kan zich zomaar vrijmaken.
 - Participeren is ook de nieuwsbrief lezen, het leefboek inkijken, begaan zijn met ...
 - Er is ouderparticipatie in verschillende vormen, voor elk wat wils ...
-

Nestouders

- Ondersteunen de werking van de stamgroep van hun kind en van de school
 - Aanspreekpunt ouders en leerkrachten
 - “Barometers” voor de school
(communiceren wat leeft onder de ouders, signaleren van mogelijke knelpunten, ook doorgeven van positieve feedback)
 - Foto aan elke nestdeur
-

Ouders

Ouderraad

- “Denktank”
 - Verschillende werkgroepen
(speelplaats, tuin, noord-zuid,
ouderpraatcafé ...)
 - Ouders allemaal welkom !!!
 - Afvaardiging voor schoolraad
-

Ouders

Oudercontact

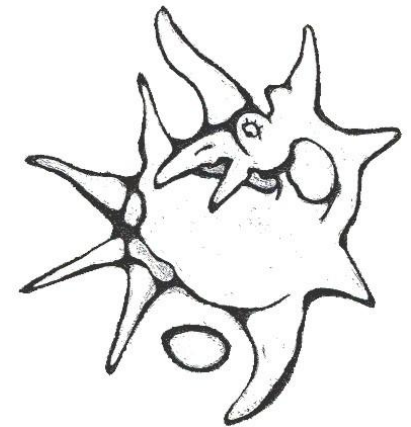
- Dagelijkse babbel
 - 2 portfolionamiddagen per schooljaar
 - Gesprek altijd mogelijk (uitvoerig gesprek na afspraak)
-

Communicatie

- Aanspreekpunten : nestleiders, nestouders, IB, ZOCO, brugfiguur
- Infokanalen : nieuwsbrief, infoborden, agenda, telefoon
- E-mail, website, facebook ...

www.jenaplanschooldefeniks.be

BEELDEN WEEKSLUITING

Leerkrachten ...

Kinderen ...

Bedankt voor uw aandacht !

